

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Екологічна паспортизація територій»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 101 Екологія
Освітня програма «Екологія агросфери»
Рік навчання 4, семестр 8
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Строкаль

Віта Петрівна,

доцент, кандидат

педагогічних наук

Сторінка курсу в eLearn:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=534>

Контактна інформація лектора:

E-mail: vita.strokal@gmail.com, strocal_v@nubip.edu.ua

Моб.тел: +38(096)632-81-57

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6876-1111>

Google Scholar:

<https://scholar.google.com/citations?user=U0a3vnEAAAAJ&hl=uk>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: набуття студентами комплексу знань та практичних навичок стосовно оцінки впливу об'єкта господарської діяльності на навколишнє середовище за допомогою інструменту – екологічних паспортів.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з основними принципами створення екологічних паспортів і порядком їх складання.

Після закінчення курсу студенти повинні:

- *знати:* принципи проведення екологічної паспортизації окремих підприємств, територій і регіонів; мету, завдання та процедуру проведення екологічної паспортизації природних та рекреаційних об'єктів; нормативно-правове забезпечення екологічної паспортизації підприємств; зміст та структуру еколого-агрохімічного паспорту полів та земельних ділянок; основні принципи екологічної паспортизації водних джерел, кормових угідь, місць видалення відходів;

- *вміти:* складати еколого-агрохімічний паспорт поля чи земельної ділянки, і на основі його розробляти рекомендації господарству для покращення родючості ґрунтів; складати екологічний паспорт промислового підприємства та паспорт потенційно-небезпечних об'єктів; на основі аналізу даних екологічного паспорта давати оцінку дотримання вимог щодо охорони навколишнього середовища та екологічної безпеки як підприємства в цілому, так і окремих видів устаткування та технологічних процесів; оцінювати ступінь використання підприємством природних та енергетичних ресурсів, а також давати оцінку застосованим на підприємстві ресурсозберігаючих технологіям; на підставі даних екологічного паспорта окремої території аналізувати екологічну ситуацію, що склалась в даному регіоні; складати екологічний паспорт водних джерел; складати екологічний паспорт місць видалення відходів; розробляти макети екологічного паспорта непромислових підприємств, територій та окремих регіонів.

Компетентності ОП:

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК04. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

ФК09. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням інноваційних підходів, вітчизняного і міжнародного досвіду.

ПРН12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Екологічна паспортизація територій землекористування та природних комплексів				
Здача всіх практичних робіт та виконання самостійних робіт відбувається у тому числі в платформі elearn				
Тема 1. Суть та основні складові екологічної паспортизації. Еколого-агрохімічна паспортизація земельних угідь	4/4	<i>Практична робота №1. Оформлення еколого-агрохімічного паспорта поля чи земельної ділянки</i>		
		Вміти оформлювати еколого-агрохімічний паспорт поля	Розрахувати агрохімічний та еколого-агрохімічні бали бонітетів земельних ділянок, визначити їх класи якості	Оформлений еколого-агрохімічний паспорт поля 20
		<i>Самостійна робота №1. Впровадження та реалізація нормативно-правових механізмів в екологічній паспортизації земельних ділянок</i>		
		Знати реалізацію нормативно-правових механізмів в екологічній паспортизації земельних ділянок	Побудувати відповідно до рівнів ієрархії структурно-логічну схему застосування нормативно-правових документів для проведення екологічної паспортизації земельних ділянок	Структурно-логічна схема 10
Тема 2. Екологічна паспортизація природних та рекреаційно-туристичних територій	4/4	<i>Практична робота №2. Екологічна паспортизація туристичних об'єктів</i>		
		Знати нормативну документацію та специфіку ведення екологічних паспортів	Визначити основні напрямки туристичної діяльності, заповнити паспорт туристичного об'єкта з обґрунтування природоохоронних заходів	Заповнений екологічний паспорт туристичного об'єкта 10
		<i>Самостійна робота №2. Розробка моделі ресурсно-рекреаційної паспортизації територій</i>		
		Знати нормативну документацію та розуміти умови заповнення ресурсно-рекреаційного паспорта території	Побудувати інформ. модель ресурсно-рекреаційної паспортизації території за допомогою нормативно-правових інструментів. Заповнити форму ресурсно-рекреаційного паспорта території	Заповнена форма ресурсно-рекреаційного паспорта території, інформаційна модель 10
Тема 3. Екологічна паспортизація водних об'єктів та господарств	2/2	<i>Практична робота №3. Екологічна паспортизація водних об'єктів та господарств</i>		
		Вміти заповнювати паспорт водного об'єкта, паспорт водного	Визначити основні екологічні проблеми водних ресурсів в Україні, заповнити паспорти водних	Заповнені: паспорт водного об'єкта, паспорт водного

		господарства та паспорт рибогосподарської технологічної водойми	об'єктів з обґрунтування природоохоронних заходів	господарства та паспорт рибогосподарської технологічної водойми 20
Модульна робота 1	10/10	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тих тем, які включені до модуля №1		Виконання тесту (30 тестових запитань) 30
РЕЗУЛЬТАТ ЗА МОДУЛЬ 1				100
Модуль 2. Екологічна паспортизація об'єктів господарської діяльності				
Здача всіх практичних робіт та виконання самостійних робіт відбувається у тому числі в платформі elearn				
Тема 4. Екологічна паспортизація промислових та сільськогосподарських підприємств	4/4	<i>Практична робота №4. Екологічна паспортизація промислових підприємств</i>		
		Знати нормативну документацію та основні шляхи покращення екологічної ситуації на підприємствах	Визначити основні екологічні проблеми пов'язані із діяльністю промислових підприємств, заповнити паспорт промислового підприємства	Заповнений екологічний паспорт промислових підприємств 10
		<i>Самостійна робота №3. Впровадження та реалізація нормативно-правових механізмів в екологічній паспортизації сільськогосподарських підприємств</i>		
		Знати нормативну документацію та специфіку діяльності сільськогосподарських підприємств	Побудувати відповідно до рівнів ієрархії структурно-логічну схему застосування нормативно-правових документів для проведення екологічної паспортизації с.г. підприємств	Побудована структурно-логічна схема 10
Тема 5. Екологічна паспортизація потенційно небезпечних об'єктів	4/4	<i>Практична робота №5. Екологічна паспортизація потенційно небезпечних об'єктів</i>		
		Знати екологічні проблеми, що стосуються ПНО. Вміти заповнювати паспорти ПНО.	Визначити основні екологічні проблеми пов'язані із діяльністю потенційно-небезпечних об'єктів, заповнити паспорт ПНО	Заповнений екологічний паспорт ПНО 10
Тема 6. Екологічна паспортизація відходів	4/4	<i>Практична робота №6. Екологічна паспортизація твердих побутових відходів</i>		
		Знати екологічні проблеми, що стосуються ТПВ. Вміти заповнювати паспорти ТПВ.	Визначити екологічні проблеми пов'язані із полігонами ТПВ та несанкціонованим сміттєзвалищем, заповнити технічний паспорт відходу	Заповнений технічний паспорт відходу 10
		<i>Практична робота №7. Екологічна паспортизація полігонів</i>		
		Розуміти основні ризики, які пов'язані з несанкціонованим та санкціонованим сміттєзвалищем	Визначити основні ризики розміщення полігонів для локальних територій, заповнити санітарно-технічний паспорт полігону	Заповнений санітарно-технічний паспорт полігону 20
Тема 7. Екологічна паспортизація областей та регіонів	4/4	<i>Самостійна робота №4. Розробка моделі екологічної паспортизації регіонів або міст</i>		
		Знати екологічні проблеми регіонів та міст на базі їхніх	Побудувати інформаційну модель екологічної паспортизації регіонів чи міст за допомогою	Інформаційна модель, структурно-логічна схема

		екологічних паспортів.	нормативно-правових інструментів.	10
Модульна робота 2	16/16	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тих тем, які включені до модуля №2		Виконання тесту (30 тестових запитань) 30
РЕЗУЛЬТАТ ЗА МОДУЛЬ 2				100
Всього з навчальної роботи	26/26	Розраховується як сума за всі модулі у перерахунку на 70 % від загальної оцінки за курс		70
Екзамен		Екзамен включає 30% від загальної оцінки за курс	10 тестових запитань різної складності, 2 питання ЕСЕ	30
ВСЬОГО ЗА КУРС				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (дублювання роботи із іншим студентом) під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Власні умовиводи у висновках до робіт повинні містити конкретну інформацію відповідно до завдань
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Все науково-методичне забезпечене є на платформі Moodle (E-learn) у даному курсі дисципліни (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=534>).

1. Строкаль В.П. ОНС (екологічна паспортизація територій) : практикум до виконання практичних робіт : [для студ. вищих навч. закл. освіти III–IV рівнів акред. З спеціал. 101 «Екологія»] / Укладачі: доцент В.П. Строкаль – Київ : Видавництво НУБіП України, 2019. – 186 с.

2. Волонтир, А. В., & Ротте, С. В. (2021). Агрохімічна паспортизація земель сільськогосподарського призначення. URL: <https://dglib.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/16f7ca6c-556c-41f4-999d-55d5d82bc2a7/content>

3. Myroslava, S. (2021). Аспекти паспортизації водних об'єктів в умовах проведення реформи децентралізації. *Editorial board*, 97. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=2AtEAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA97&dq=%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F+%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D0%BE%D0%B1%27%D1%94%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2&ots=RdPGOL4DJ5&sig=p9_WU6fPV2XWb2qxCcCbAlvJ9DQ&redir_esc=y#v=onepage&q=%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%85

[96%D1%8F%20%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BE%D0%B1%D1%94%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2&f=false](https://doi.org/10.1007/s13280-022-01780-6)

4. Stokal, M., Stokal, V., & Kroeze, C. (2023). The future of the Black Sea: More pollution in over half of the rivers. *Ambio*, 52(2), 339-356. DOI: <https://doi.org/10.1007/s13280-022-01780-6>

5. Строкаль В.П., Шевчук С.А. (2023). Затоплення та підтоплення територій: ризики для водної та продовольчої безпеки регіонального рівня. Науково-практичний журнал «Екологічні науки». Видавничий дім «Гельветика», № 4(49). DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2023.eco.4-49.21>

6. Zhang, Q., Kroeze, C., Cui, S., Li, Y., Ma, L., Stokal, V., ... & Stokal, M. (2023). COVID-19 estimated to have increased plastics, diclofenac, and triclosan pollution in more than half of urban rivers worldwide. *Cell Reports Sustainability*. [https://www.cell.com/cell-reports-sustainability/pdf/S2949-7906\(23\)00001-0.pdf](https://www.cell.com/cell-reports-sustainability/pdf/S2949-7906(23)00001-0.pdf)

7. Stokal, V., Kurovska, A., & Stokal, M. (2023). More river pollution from untreated urban waste due to the Russian-Ukrainian war: a perspective view. *Journal of Integrative Environmental Sciences*, 20(1), 2281920. DOI: <https://doi.org/10.1080/1943815X.2023.2281920>

8. Пиріг, Г. (2019). Екологічна паспортизація як важливий засіб підвищення екологічної безпеки регіону. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*, (23), 24-28. URL: <http://rarrpsu.wunu.edu.ua/index.php/rarrpsu/article/view/233>